

Tuněchodské okénko

3/2014

INFORMACE Z OBCE

V současné době žije v naší obci 618 obyvatel ve 208 domech. V letošním roce se přistěhovalo 20 občanů, odstěhovalo se 18 občanů, narodilo se 7 dětí a zemřeli 2 občané.

V domě s pečovatelskou službou se uvolnil jeden byt. Zájemci mohou podat písemnou žádost na obecní úřad, upřednostnění budou občané s trvalým pobytem v obci.

Srdečně zveme všechny seniory na vánoční posezení, které se uskuteční v neděli 7.12.2014 v 15.00 hod. v místní sokolovně. K poslechu zahraje hudební skupina Pernštejnka.

Tradiční vánoční koncert Tuněchodských zpěváčků se bude konat v sobotu 13.12.2014 od 16.00 hod. v místním kostele.

STRUČNÝ PŘEHLED INVESTIČNÍCH AKCÍ ZASTUPITELSTVA OBCE TUNĚCHODY ZA UPLYNULÉ VOLEBNÍ OBDOBÍ 11/2010 - 10/2014:

2011

- Rekonstrukce střechy OÚ 219 tis. Kč (z této částky 100 tis. Kč dotace z Programu pro obnovu venkova Pardubického kraje). Výměna oken na budově obecního úřadu 96 tis. Kč.
- ZŠ a MŠ - oprava podlahy včetně instalace podlahového topení 175 tis. Kč, oprava střechy školy 46 tis. Kč, výměna oken v celé školní budově 847 tis. Kč.
- Vodovod k novým rodinným domkům (Zárubovi, Pavelkovi, Dopitovi) 262 tis. Kč.
- Oprava fasády kabin na hřišti 166 tis. Kč.
- Přístřešek u kabin a zámková dlažba 54 tis. Kč.
- Oprava chodníku u Novohradských 74 tis. Kč.
- Čekárna na autobusové zastávce Tuněchody – kovárna 20 tis. Kč.

2012

- Vybudování dětského hřiště v areálu SK Tuněchody 274 tis. Kč.
- Rekonstrukce interiéru obecního úřadu 500 tis. Kč, z toho část ve výši 100 tis. Kč financována formou dotace z Programu obnovy venkova Pardubického kraje.
- Dokončení nového povrchu ulice ve směru Němcovi – Plecháčkovi 138 tis. Kč.
- Generální oprava chodníku v cihelně k domům čp. 102 a 135 273 tis. Kč.
- Pokládka nového chodníku Kunrtovi - Mlatečkovi 129 tis. Kč.

- Oprava sociálního zařízení kabin na hřišti 129 tis. Kč, z dotace od KÚ Pardubického kraje 86 tis. Kč
- Ford Transit pro SDH 360 tis. Kč, z toho 120 tis. Kč dotace KÚ Pardubického kraje.
- Rozpracován projekt kanalizace 358 tis. Kč, z toho 240 tis. Kč dotace KÚ Pardubického kraje.
- Oprava silnice do Habrova 22 tis. Kč.

2013

- Radar s ukazatelem rychlosti na příjezdu od Pardubic 60 tis. Kč.
- Oprava chodníků u domu s pečovatelskou službou a první úsek na příjezdu od Pardubic 397 tis. Kč.
- Oprava a zateplení střechy mateřské školy 329 tis. Kč.
- Oprava hřbitovní zdi 86 tis. Kč, polovinu těchto nákladů uhradila Římskokatolická farnost, Arciděkanství Pardubice.
- Úprava a výsadba stromů 37 tis. Kč
- Čerpadlo, elektrocentrála, motorová pila pro SDH 66 tis. Kč, vše z dotace KÚ Pardubického kraje.
- Vybudování zámkové dlažby před sokolovnou

2014

- Oprava pomníku obětem světových válek 190 tis. Kč. Z toho 144 tis. Kč dotace od Ministerstva národní obrany ČR.
- Nové lavice do ZŠ 73 tis. Kč.
- Rekonstrukce umývárny MŠ 354 tis. Kč.
- Oprava portálu a oken v kostele 70 tis. Kč. Z toho 35 tis. Kč od Římskokatolické farnosti Mikulovice.
- Oprava cesty u Radoušových a Duškových 224 tis. Kč, z toho dotace z Programu obnovy venkova Pardubického kraje 100 tis. Kč.
- Oprava vypouštěcího zařízení a zpevnění břehů rybníka ve Valachovně 24 tis. Kč.
- Rekonstrukce vstupní haly, šaten, sociálního zařízení, vč. nového výčepu a kuchyně v č. p. 6 (sokolovna) 1.111 tis. Kč, z toho dotace KÚ Pardubického kraje 50 tis. Kč.

- Dokončena dokumentace pro stavební povolení „Kanalizace Tuněchody“ 348 tis. Kč, z toho 240 tis. Kč dotace z KÚ Pardubického kraje.
- Nákup kompaktního traktoru John Deere se zametacím a kropícím zařízením. Nákupní cena stroje 1.270 tis. Kč, z toho 1.097 tis. Kč dotace z Operačního programu životního prostředí.

- Úprava javorů a obecní zeleně (prosinec 2014) 21 tis. Kč.

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

V neděli 16.11.2014 se v naší obci konal už třetí ročník lampionového průvodu. Účastníci průvodu se sešli po setmění u místní sokolovny. Děti svými hláskami přivolaly sv. Martina, který tentokrát přijel s poníkem zapřaženým do vozíku a celý průvod vesnicí vedl. Děti se postupně na voze střídaly, což se jim velmi líbilo. Po průvodu na děti čekalo hledání pokladu v podobě čokolády. Také si mohly vyzkoušet slalom mezi kuželkami na dřevěném koníku. Pro děti připravila paní Elichová výborné svatomartinské rohlíčky a dospělí se mohli zahřát punčem. Podle ohlasu zúčastněných se celá akce všem líbila a už se těší na další ročník.

MALÍ FOTBALISTÉ UŽ VYHRÁVAJÍ

Od září letošního roku probíhají v Tuněchodech fotbalové tréninky dětí od 4 do 8 let. Trenéři, Vojta Staněk a Lubor Slezák, se malým fotbalistům věnují dvakrát týdně a společně se připravují na víkendové zápasy soutěže „okresní přebor mladší přípravky“. Tréninky navštěvuje 17 dětí (Buchtele Kryštof, Dlouhý Lukáš, Douděra Petr, Horáková Viktorie, Hromádka Jan, Kovář Filip, Mašata Antonín, Mašatová Sylva, Němec Vít, Řivnác Matěj, Řivnác Šimon, Slezák Jan, Staněk Josef, Staněk Jan, Šulcová Soňa, Urbánek Šimon, Vašák Jan), které od září do listopadu odehrály 18 mistrovských zápasů, ve kterých nastřílely 38 gólů. Na začátku sezony míval navrch zkušenější soupeř, ale Tuněchodské fotbalisty to neodradilo a po několika trénincích se stali vyrovnaným soupeřem a dnes již některé zápasy vyhrávají. Další informace jsou na webových stránkách www.pripravkatunechody.estranky.cz

CO MOŽNÁ NEVÍME O TUNĚCHODECH A OBYVATELÍCH

Vesnice Tuněchody leží 5 km severovýchodně od Chrudimi. Je prastarého osídlení, což dokládají nálezy zvláště z období žárových hrobů a nálezy po Římanech. Nebyl to jen statek, ale roku 1333 v listině podepsané papežem Klimentem VI. se potvrzuje jednota čtyř děkanátů arcijáhenství hradeckého. Ještě v roce 1349 patřily Tuněchody k biskupství Litomyšlskému.

Ve 2. polovině 14. století vlastnil Tuněchody Jan Heník z Tuněchod. Ve vsi byly tři tvrze (čp. 21 s opevněním a močalem, časem zanikla na jejím místě stojí prodejna potravin a rodinné domy, č.p. 34 měnila majitele a stojí podnes, č.p. 31 později mlýn a pekárna (v některých knihách je uváděno čp. 31 jako grunt mlynářský a rybníční - kolem byl rybník, později zasypán, také pekárna s komínem již nestojí), tvrz je zachována v nezměněné podobě, upravena uvnitř a užívána.

V roce 1410 se v Tuněchodech připomíná Vítek z Tuněchod, 1416 Prokop ze Mžan, v polovině 15.století si na králi Zikmundovi vyprosil statek tuněchodský bratr Prokopa ze Mžan Zdislav z Roudnice. Po dlouhých sporech zůstaly Diviši z Poběžovic (manželka Machna z Kozojed. Následovali Vítek, Mikeš, Jan, Zikmund Tuněchodští z Poběžovic. Za nich byl přestavěn kostel sv. Jana Křtitele (od r. 1677 filiální do Mikulovic, v současné době do Pardubic). V kostele byly 2 střední kalichy, jeden znamenitě veliký, cínová křtitelnice, 3 zvony. O hlavním oltáři je napsáno, že byl starožitný, velmi umělecké práce řezbářské a skoro celý vyzlacen. K tomuto roku byl v Tuněchodech kantor bez školy, která se měla začít stavět.

Počátkem 16. století byly Tuněchody rozděleny na tři díly. Jeden náležel sirotkům po Janovi z Tuněchod (tito díl prostřednictvím poručníka pana Haléře prodali městu Chrudimi) - svolení k prodeji obdrželi 27.10.1511 od krále Vladislava. Druhý díl Tuněchod koupili Chrudimští 15.9.1514 od Divíše z Tuněchod a získali i třetí díl roku 1517. Toto Tuněchodské zboží bylo Chrudimským pro vzpouru r. 1547 odebráno králem Ferdinandem a připojeno ke královské komoře a ještě téhož roku prodáno Janovi z Pernštýna (ten zboží tuněchodské zastavoval).

Roku 1576 koupil Tuněchody Jindřich Dobřenský z Dobřenic. Počátkem 17. století seděl na tuněchodském dvoře Jan Petr Dobřenský, který byl dne 27.6.1623 odsouzen ke ztrátě polovice jmění při královských konfiskacích. Bylo mu však ponecháno neboť byl zadlužen nad jeho cenu. Musel však zaplatit pokutu 100 kop grošů Míšeňských. Jan Petr Dobřenský emigroval s rodinou r. 1629 do Slezska a v Tuněchodech ponechal dceru Kateřinu, ale byl křivě nařčen, souzen a dvůr mu byl odebrán, následně přidělen k panství pardubickému.

Kolem roku 1778 byl tuněchodský dvůr rozdělen a z půdy a Habrova vznikly Nové Tuněchody.

Násilná rekatolizace se po Bílé Hoře přihlásila i v Tuněchodech. V roce 1778 se za nekatolíky přihlásily pouze rodiny Jana Bulíčka, Jakuba Hrona, Václava Vratky, Pavla Bulíčka, Matěje Kalvody, Anny Mudrošky, mlynáře Jana Kalouse. V Tuněchodech bylo r. 1837 78 domů s 541 obyvateli, v roce 1910 101 domů s 822 obyvateli, v roce 2014 mají 208 domů s 618 obyvateli.

V roce 2013 v publikaci Lud'ka Štěpána a Ivo Šulce se uvádí Mlýn na Tvrzi v Tuněchodech čp. 31. Ve středověku byl součástí hospodářství zdejší tvrze. Jeho technologické zařízení známe až z plánů na přestavbu obytné části budovy z r. 1863. Mlýnice se neměnila, měla tři mlecí složení a k roku 1873 je zde doložen krupník, jahelka a pohon třemi koly. Před rokem 1900 vyla obyčejná složení zrušena a nahrazena složením uměleckým, od roku 1909 poháněna Francisovou turbínou (dosud je zasypána v zemi). Mlýn ukončil svou činnost v roce 1950 za mlynáře Václava Hendrycha ml. Rybník zasypán, kolo zničeno. Zůstala pouze část tvrze a dosud slouží k bydlení.

Informace o mlynářích jsou pouze útržkovité. V roce 1576 za mlynáře Jakuba byla podle prastarých pamětí vrchnost povinna dávat při opravě splavu nad mlýnem a při čištění struh třetího dělníka. Mlynář platil úrok z řeky 15 grošů českých (tj. 309 grošů míšeňských).

Pak následoval Jiřík Štětínský, 1617 Matouš Matura, 1723 Jan Kalous (podezřelý z kacířství). 1747 Václav Tupec (je známý svým písemným prohlášením v knize Jana Logmanna z Auen vydané v r. 1747). Zde velebil léčivé účinky vody v objevené studánce sv. Anny v Modletíně. Dlouhá léta byl nemocen a po dvaceti koupelích ve zdejší vodě vládne všemi údý jako kdysi a bez bolestí). Dále r. 1839 Anna Ondráková, 1844 Rudolf Jirušek. Od roku 1920 Václav Hendrych a do roku 1950 syn Václav Hendrych ml. Do roku 1989 užívalo hospodářství JZD.

Část stále patřila sestrám Růženě Chaloupkové a Václavě Střítežské, které celou usedlosti s pozemky získaly v restituci.

V roce 2007 byla usedlost rozdělena na dvě části. V čp. 31 zůstávají potomci Václavy roz. Hendrychové syn Tomáš, Josef a dcera Kateřina.

Druhou část tvrze s bývalou pekárnou (v r. 1950 zbourána), které bylo přiděleno čp. 26 zakoupila od restituentek Enikö Werzon Tarkó. Jedna větev z Rodu jejích předků Licků z Rýzmburka se v Tuněchodech usadila v roce 1843, kdy se Josef Licek (nar. 1805 v Zaječicích oženil s Marií Magdalénou Příbylovou z Tuněchod).

Poděkování za tento článek patří paní Heleně Marii Tarkó (Lickovna z Rýzmburka).

Gratulujeme paní Karle Kratochvílové ke krásným 95. narozeninám, které oslavila dne 9.11.2014.

Vítáme naše nejmladší občanky – Mariana Kučeru, Štěpána Holeku, Amálii Rybenskou a Jakuba Pilaře a přejeme jim samé hezké dny.

***PF 2015 - šťastné a spokojené Vánoce, hodně štěstí
a zdraví v novém roce Vám přeje Obecní úřad Tuněchody.***